

Een rubriek over letterkunde
o.r.v. Jan Kooistra, Wissingehof 75,
Leek, telefoon 05945-15510

Leekster Courant
12-09-85

De tuin der letteren

Jan Kooistra, *De wolf ging rond*
(Besteladres: Secretariaat Bestuurs-
commissie ZWK, p/a Gemeentehuis Leek)

De wolf ging rond, bestemd voor kinderen van elf tot vijftien jaar, dus voor leerlingen uit de hoogste klassen van de basisschool en de lagere klassen van het voortgezet onderwijs, behandelt achtergronden en aspecten van de Tweede Wereldoorlog, vooral met betrekking tot het Zuidelijk Westerkwartier. Het boekje (51 blz.) bevat vier hoofdstukken, een „Samenvatting en conclusies” en een „Bibliografische verwijzing en verantwoording”.

Het eerste hoofdstuk is een lesbrief, waarin Jan Kooistra vertelt over Adolf Hitler, rassenaan, de jodenhaat, Nederland en de tweede wereldoorlog, de N.S.B. en de oorlog in het Zuidelijk Westerkwartier. De paragrafen worden telkens afgesloten door een korte samenvatting en een aantal vragen, terwijl illustraties de tekst verlichten.

Hierna komt een negental personen uit het Westerkwartier aan het woord, die op onopgesmukte wijze vertellen hoe ze de oorlog in hun gemeente of streek hebben ondergaan en vooral hoe de oorlog ingreep in het dagelijkse leven van de mensen. Grootegast, Leek, Marum en Oldekerk passeren op deze wijze de revue.

In hoofdstuk III, „Goed zo, Globocnik!” (woorden die Hitler eens heeft gesproken tot een Oostenrijkse S.S.-generaal), geeft Kooistra, ten behoeve van de leerkrachten, achtergrondinformatie inzake Adolf Hitler, het nazisme en de Duitse mentaliteit in de jaren '20 en '30.

Het slothoofdstuk bevat enkele korte fragmenten uit boeken over de tweede wereldoorlog en de jodenvervolgung, die aansluiten bij wat in het voorgaande gedeelte is behandeld. De paragraaf „De getekende jood” biedt zes antisemitische illustraties met bijschriften.

De wolf ging rond is een boekje om te lezen en te bekijken, ook om, althans gedeeltelijk, te herlezen en te overdenken, maar vooral een boekje dat de jeugdige lezers - en voor hen is het ten slotte geschreven - in staat stelt zich te verdiepen in oorzaken, aspecten en gevolgen van de Tweede Wereldoorlog. Sommige paragrafen zullen voor scholieren wel moeilijk zijn, maar de auteur en samensteller merkt in de inleiding terecht op, dat er dan altijd nog onderwijzers en leraren zijn die de zaak kunnen uitleggen. En bovendien: de leerlingen worden vanzelf ouder en raken gaandeweg meer vertrouwd met namen en begrippen die nu wat buiten hun dagelijks leventje vallen.

Het is van de Bestuurscommissie Zuidelijk Westerkwartier een goede gedachte geweest, dit boekje te laten vervaardigen en verspreiden. De herinnering aan de jaren '40-'45 mag niet verloren gaan en de kennis hoe indertijd alles mogelijk is geweest, kan niet genoeg worden verbreid, opdat ook de nu opgroeiende generaties waakzaam worden door te weten.

De technische verzorging van de uitgave was bij Drukkerij De Wieck te Zevenhuizen in goede handen.

Drs. Johan van Delden